

Skatteutskottets betänkande

1984/85:40

om avräkning av statliga fordringar vid återbetalning av skatt (prop. 1984/85:108)

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker proposition 1984/85:108 om nya regler för avräkning av allmänna fordringar vid återbetalning av skatt m. m.

I en reservation (m) yrkas att riksdagen med bifall till en motion avslår propositionen och begär nytt förslag från regeringen.

Propositionen

Regeringen (finansdepartementet) föreslår i proposition 1984/85:108 att riksdagen antar vid propositionen fogade förslag till

1. lag om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter,
2. lag om ändring i lagen (1968:430) om mervärdesskatt,
3. lag om ändring i bötesverkställighetslagen (1979:189),
4. lag om ändring i uppbördslagen (1953:272),
5. lag om ändring i lagen (1958:295) om sjömansskatt,
6. lag om ändring i tullagen (1973:670),
7. lag om ändring i lagen (1982:1006) om avdrags- och uppgiftsskyldighet beträffande vissa uppdragsersättningar,
8. lag om ändring i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter,
9. lag om ändring i lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare,
10. lag om ändring i skatteregisterlagen (1980:343).

I propositionen föreslås en utvidgning av det allmännas möjligheter att ta i anspråk återbetalningar av skatter och avgifter för betalning av fordringar som det allmänna har på den återbetalningsberättigade. Enligt nuvarande bestämmelser kan en sådan avräkning göras i stort sett bara beträffande fordringar på skatt eller avgift av samma slag som den skatt eller avgift som skall återbetalas. Enligt förslaget skall avräkning kunna ske mot så gott som alla fordringar på skatter, avgifter och böter som överlämnats till kronofogdemyndigheten för indrivning.

Reformen innebär således att det allmänna i princip inte skall behöva betala ut skatte- eller avgiftsbelopp till någon som står i skuld för skatter eller avgifter. Reformen skall ses mot bakgrund av de växande svårigheterna att få fordringar betalda genom exekutiva åtgärder och den utgör ett viktigt led i strävandena att effektivisera kronofogdemyndigheternas arbete.

Bestämmelserna om det utvidgade avräkningsförfarandet har tagits in i en särskild lag, benämnd lag om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter. Beslut om avräkning skall enligt lagen meddelas av kronofogdemyndigheten. Reformen föreslås träda i kraft den 1 maj 1985.

Propositionen innehåller också förslag till ändringar i skatteregisterlagen (1980:343). Bl. a. föreslås på grundval av betänkandet (Ds Ju 1983:14) Kontroll av leverantörer, som har lämnats av kommissionen mot ekonomisk brottslighet, att enskilda skall ha möjlighet att få uppgift från skatteregistret angående arbetsgivares registrering för inbetalning av källskatt och arbetsgivaravgifter.

Lagförslagen har följande lydelse.

1 Förslag till

Lag om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Avräkning enligt denna lag skall göras från belopp som återbetalas eller annars utbetalas på grund av bestämmelse i

1. uppbördslagen (1953: 272),
2. lagen (1958: 295) om sjömansskatt,
3. lagen (1968: 430) om mervärdeskatt med undantag av 76 a §,
4. tullagen (1973: 670), tullförordningen (1973: 979) eller lagen (1973: 981) om frihet från införselavgift,

5. lagen (1982: 1006) om avdrags- och uppgiftsskyldighet beträffande vissa uppdragsersättningar,

6. lagen (1959: 552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen (1981: 691) om socialavgifter eller lagen (1984: 668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare,

7. lagen (1984: 151) om punktskatter och prisregleringsavgifter eller författning som anges i 1 kap. 1 § första stycket samma lag, i de fall då utbetalningen ankommer på riksskatteverket, eller

8. lagen (1974: 992) om nedsättning av allmän energiskatt.

Vad som sagts i första stycket 7 gäller inte utbetalning enligt 27 § lagen (1957: 262) om allmän energiskatt, 6 § lagen (1961: 372) om bensinskatt och 13 § lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon.

2 § Tillkommer ett belopp som avses i 1 § någon mot vilken det allmänna har en fordran, som är för indrivning registrerad i utsökningsregistret och drivs in enligt bestämmelserna i uppbördslagen (1953: 272), tullagen (1973: 670) eller bötesverkställighetslagen (1979: 189), skall från beloppet, om inte annat följer av vad nedan sägs, avräknas så mycket som kan gå till betalning av fordringen. Endast vad som överstiger det allmännas fordran får utbetalas.

3 § Fråga om avräkning prövas av kronofogdemyndighet.

Den kronofogdemyndighet är behörig som enligt registreringen i utsökningsregistret är tilldelad fordringen.

4 § En myndighet som har att utbetala ett belopp som avses i 1 § skall undersöka om det allmänna har någon sådan fordran som avses i 2 §. Undersökning får dock underlåtas, om en tillämpning av avräkningsförfarandet inte är försvarlig med hänsyn till kostnaderna för detta.

Visar en undersökning att det allmänna har en sådan fordran som avses i 2 §, skall kronofogdemyndigheten beredas tillfälle att göra avräkning. Detta behövs dock inte om anstånd med betalning av fordringen beviljats med anledning av besvär eller i avvaktan på rättelse.

5 § Kronofogdemyndigheten får underlåta avräkning

1. om anstånd med betalningen av det allmännas fordran beviljats med anledning av besvär eller i avvaktan på rättelse,

2. om en tillämpning av avräkningsförfarandet inte är försvarlig med hänsyn till kostnaderna för detta eller

3. om det i annat fall föreligger särskilda skäl att avstå från avräkning.

6 § Avräkning får inte göras till betalning av en fordran som är preskriberad.

7 § Till den mot vilken det allmänna har en fordran som avses i 2 § skall kronofogdemyndigheten sända underrättelse om att avräkning för betalning av fordringen efter viss angiven dag kan komma att göras från sådana belopp som avses i 1 §. Ett beslut om avräkning får inte meddelas innan den angivna dagen löpt ut.

Underrättelse behövs inte, om den mot vilken det allmänna har sin fordran saknar för kronofogdemyndigheten känd adress.

8 § Om beslut som kronofogdemyndigheten meddelar enligt denna lag skall myndigheten sända underrättelse till den som beslutet gäller.

9 § Den omständigheten att ett beslut om avräkning meddelats utan att bestämmelserna i 7 § första stycket iakttagits är inte grund för att upphäva beslutet.

10 § Finner kronofogdemyndigheten att för mycket tagits i anspråk genom avräkning på grund av att en före avräkningen gjord betalning av det allmännas fordran inte beaktats eller fordringen av annan orsak varit upptagen till ett för stort belopp, skall kronofogdemyndigheten besluta om rättelse.

Den som på grund av rättelsen skall få tillbaka ett belopp skall även erhålla ränta från utgången av den månad då beloppet kom kronofogdemyndigheten till handa till och med den månad då beloppet utbetalas. Räntan beräknas enligt en räntesats som motsvarar det av riksbanken fastställda, vid varje tid gällande diskontot. Öretal som uppkommer vid ränteberäkningen bortfaller. Ränta som understiger femtio kronor skall inte utbetalas.

Utbetalning med anledning av rättelse görs av kronofogdemyndigheten.

11 § Kronofogdemyndighetens beslut får inte överklagas i den mån det innebär att avräkning inte skall ske. I övrigt tillämpas i fråga om kronofogdemyndighetens beslut enligt denna lag bestämmelserna i utsökningsbalken om besvär över utmätning i allmänhet, i den mån inte annat följer av 12 §.

I mål som avses i första stycket förs det allmännas talan av riksskatteverket.

12 § Kronofogdemyndighetens beslut enligt denna lag gäller utan hinder av att det inte har vunnit laga kraft. Hovrättens beslut gäller först sedan det har vunnit laga kraft.

13 § Bestämmelserna i 10 § andra och tredje styckena skall tillämpas på belopp, som överförts till kronofogdemyndigheten men på grund av beslut av kronofogdemyndigheten i andra fall än som avses i 10 § första stycket eller av hovrätten eller högsta domstolen inte skall tas i anspråk genom avräkning.

14 § Skall ett avräknat belopp enligt beslut av kronofogdemyndigheten, hovrätten eller högsta domstolen inte tas i anspråk genom avräkning, skall

den som fått sin fordran helt eller delvis betald genom avräkningen överföra beloppet till kronofogdemyndigheten.

15 § Kan för betalning av en i utsökningsregistret registrerad fordran avräkning från belopp som avses i 1 § göras både enligt denna lag och enligt annan författning, skall denna lag tillämpas.

Kan en myndighet enligt annan författning göra avräkning från belopp, som avses i 1 §, för betalning av en fordran, som inte är registrerad i utsökningsregistret, får myndigheten göra avräkningen utan hinder av att förutsättningar föreligger för avräkning enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1985.

Har det allmännas fordran registrerats i utsökningsregistret före lagens ikraftträdande, skall med underrättelse som avses i 7 § första stycket jämfästas av kronofogdemyndigheten utsänd anmaning att betala fordringen.

2 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1968:430) om mervärdeskatt

Härigenom föreskrivs att 49 § lagen (1968:430) om mervärdeskatt¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

49 §²

Överstiger ingående avdragsgill skatt enligt deklaration den utgående skatten, återbetalar länsstyrelsen det överskjutande beloppet i den mån kvittning icke skett enligt 17 § åttonde stycket.

Överstiger skatt som skattskyldig betalat för viss redovisningsperiod skatt som fastställts eller anses fastställd, återbetalar länsstyrelsen det överskjutande beloppet.

Den som i annat fall får nedsättning i eller befrielse från skatt som avkrävs honom, återfår av länsstyrelsen vad han betalat för mycket.

Står den skattskyldige i skuld för mervärdeskatt, har han vid återbetalning enligt första, andra eller tredje stycket rätt att återfå bara vad som överstiger skulden och avgifter som belöper på denna. Vad som har sagts nu gäller också när den skattskyldige befinns ha till betalning förfallen skuld som avser

1. skatt enligt uppbördslagen (1953:272),

2. arbetsgivaravgift enligt lagen (1981:691) om socialavgifter eller,

3. avgift enligt lagen (1982:423) om allmän löneavgift.

Står den skattskyldige i skuld för mervärdeskatt, har han vid återbetalning enligt första, andra eller tredje stycket rätt att återfå bara vad som överstiger skulden och avgifter som belöper på denna. I lagen (1985:000) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter finns också föreskrifter som begränsar rätten till återbetalning.

Fordran på överskjutande ingående skatt får ej särskilt överlåtas eller utmätas.

I övrigt gäller uppbördslagens bestämmelser om restitution av skatt i tillämpliga delar, beträffande återbetalning av mervärdeskatt.

I övrigt gäller uppbördslagens (1953:272) bestämmelser om restitution av skatt i tillämpliga delar, beträffande återbetalning av mervärdeskatt.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1985.

¹ Lagen omtryckt 1979: 304.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 885.

² Senaste lydelse 1984: 357.

3 Förslag till

Lag om ändring i bötesverkställighetslagen (1979:189)

Härigenom föreskrivs i fråga om bötesverkställighetslagen (1979:189)
dels att 8 § skall upphöra att gälla,
dels att 9 § skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §

I den mån betalning *ej* kan erhållas med tillämpning av 7 eller 8 §, sker indrivning genom utmätning eller införsel enligt vad som är föreskrivet *därom*.

I den mån betalning *inte* kan erhållas med tillämpning av 7 § eller lagen (1985:000) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter, sker indrivning genom utmätning eller införsel enligt vad som är *särskilt* föreskrivet.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1985.

4 Förslag till

Lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)

Härigenom föreskrivs att 68 § 5 mom. och 75 a § uppbördslagen (1953:272)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

68 §

5 mom.² Vad i 3 och 4 mom. sägs äger motsvarande tillämpning, då den som är berättigad att återbetomma skatt har att erlägga sjömansskatt eller bevilningsavgift för särskilda förmåner och rättigheter eller kupongskatt. *Om tillämpning av 4 mom. vid indrivning av böter, viten och belopp som förklarats förverkat är föreskrivet i bötesverkställighetslagen (1979:189).*

5 mom. Vad i 3 och 4 mom. sägs äger motsvarande tillämpning, då den som är berättigad att återbetomma skatt har att erlägga sjömansskatt eller bevilningsavgift för särskilda förmåner och rättigheter eller kupongskatt.

! lagen (1985:000) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter finns också föreskrifter som begränsar rätten till återbetalning.

75 a §³

Har betalningsskyldighet enligt 75 § ålagts både arbetsgivare och arbetstagare och vistas arbetstagaren på känd ort inom riket, får arbetsgivaren krävas endast om det kan antagas att arbetstagaren har underrättats om sin skyldighet att betala skattebeloppet.

Efterkommer arbetsgivaren inte anmodan att betala beloppet, får det uttagas i den ordning som stadgas i fråga om indrivning av skatt. Införsel får dock ej beviljas.

Arbetsgivare eller arbetstagare, som är skyldig att betala mot underlåtet skatteavdrag svarande belopp, skall också betala restavgift på beloppet.

Om arbetsgivare efter besvär över lokal skattemyndighets beslut har funnits inte vara ansvarig för arbetstagares skatt, skall länsstyrelsen till arbetsgivaren återbetala skatt, som han har betalat för arbetstagaren, samt betald restavgift. På skattebeloppet beräknas restitutionsränta. Står arbetsgivare i skuld för restförd skatt eller arbetstagares skatt, för vilken betalningsskyldighet har ålagts honom, har han dock rätt att få ut endast vad som över-

Om arbetsgivare efter besvär över lokal skattemyndighets beslut har funnits inte vara ansvarig för arbetstagares skatt, skall länsstyrelsen till arbetsgivaren återbetala skatt, som han har betalat för arbetstagaren, samt betald restavgift. På skattebeloppet beräknas restitutionsränta. I fråga om ränteberäkningen gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 69 § 2 mom.

Står arbetsgivare i skuld för restförd skatt eller arbetstagares skatt,

¹ Lagen omtryckt 1972: 75.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 771.

² Senaste lydelse 1979: 196.

³ Senaste lydelse 1979: 489.

stiger det obetalda skattebeloppet och restavgift. I fråga om ränteberäkningen gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 69 § 2 mom.

för vilken betalningsskyldighet har ålagts honom, har han dock rätt att få ut endast vad som överstiger det obetalda skattebeloppet och restavgift. *I lagen (1985:000) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter finns också föreskrifter som begränsar rätten till återbetalning.*

Har arbetstagares skatt uttagits hos arbetsgivare, skall, om indrivningskvitto överlämnas till arbetsgivaren, nämnda förhållande anmärkas på indrivningskvittot.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1985.

5 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1958:295) om sjömansskatt

Härigenom föreskrivs att i lagen (1958:295) om sjömansskatt¹ skall införas ett nytt moment, 36 § 5 mom., av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

36 §

5 mom. I lagen (1985:000) om
avräkning vid återbetalning av
skatter och avgifter finns föreskrif-
ter som begränsar rätten till återbe-
talning enligt 1–3 mom.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1985.

¹ Lagen omtryckt 1970: 933.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 777.

6 Förslag till

Lag om ändring i tullagen (1973: 670)

Härigenom föreskrivs att 22 § tullagen (1973: 670) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §¹

Har tullskyldig inbetalat tull eller annan införselavgift med högre belopp än han rätteligen har att erlægga, återbetalas överskjutande belopp. Motsvarande gäller när han inbetalat tull eller annan införselavgift trots att avgift ej skall utgå. Har med stöd av 5 § tullförordningen (1973: 979) meddelats förordnande att tull inte skall utgå för vara av visst slag återbetalas inbetalat tullbelopp. Belopp, som den tullskyldige kan dra av enligt lagen (1968: 430) om mervärdeskatt, återbetalas dock ej.

På belopp som återbetalas utgår ränta. Ränta utgår även på ränta enligt 20 § som återbetalas. Vid ränteberäkningen tillämpas bestämmelserna i 20 a § första stycket. Räntan skall dock beräknas utan tillägg av där angivna procentenheter. Ränta utgår från utgången av den månad under vilken beloppet erlagts till och med den månad då beloppet utbetalats.

Har beslut, som föranlett ränta enligt andra stycket, ändrats på sådant sätt att ränta icke skulle ha utgått eller skulle ha utgått med lägre belopp, skall den tullskyldige återbetala vad han sålunda uppburit för mycket. Bestämmelserna i denna lag om tull och annan införselavgift gäller därvid i tillämpliga delar.

Vid återbetalning till den tullskyldige får avdrag göras för till betalning förfallen tull eller avgift som den tullskyldige har att erlægga till tullverket.

Vid återbetalning till den tullskyldige får avdrag göras för till betalning förfallen tull eller avgift som den tullskyldige har att erlægga till tullverket. *I lagen (1985:000) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter finns också föreskrifter som begränsar rätten till återbetalning.*

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1985.

¹ Senaste lydelse 1983: 981.

7 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1982: 1006) om avdrags- och uppgiftsskyldighet beträffande vissa uppdragsersättningar

Härigenom föreskrivs att 20 § lagen (1982: 1006) om avdrags- och uppgiftsskyldighet beträffande vissa uppdragsersättningar skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

20 §¹

Om uppdragsgivaren eller den uppgiftsskyldige efter besvär funnits icke vara ansvarig för ett belopp, skall länsstyrelsen återbetala det belopp och den avgift som har betalats. På det återbetalda beloppet skall restitutionsränta beräknas enligt 69 § 2 mom. uppbördslagen (1953: 272). Om uppdragsgivaren eller den uppgiftsskyldige står i skuld för skatt enligt uppbördslagen, mervärdeskatt, arbetsgivaravgift enligt lagen (1981: 691) om socialavgifter eller avgift enligt lagen (1982: 423) om allmän löneavgift, har denne dock rätt att återfå bara vad som överstiger de obetalda skatterna eller avgifterna och de räntor eller avgifter som belöper på dessa.

Föreslagen lydelse

Om uppdragsgivaren eller den uppgiftsskyldige efter besvär funnits icke vara ansvarig för ett belopp, skall länsstyrelsen återbetala det belopp och den avgift som har betalats. På det återbetalda beloppet skall restitutionsränta beräknas enligt 69 § 2 mom. uppbördslagen (1953: 272). Om uppdragsgivaren eller den uppgiftsskyldige står i skuld för skatt enligt uppbördslagen, mervärdeskatt, arbetsgivaravgift enligt lagen (1981: 691) om socialavgifter eller avgift enligt lagen (1982: 423) om allmän löneavgift, har denne dock rätt att återfå bara vad som överstiger de obetalda skatterna eller avgifterna och de räntor eller avgifter som belöper på dessa. *I lagen (1985: 000) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter finns också föreskrifter som begränsar rätten till återbetalning.*

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1985.

¹ Senaste lydelse 1983: 856.

8 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 7 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

7 §

Från överskjutande belopp enligt 6 § skall före utbetalning avräknas skatt för vilken den skattskyldige står i skuld hos beskattningsmyndigheten. Skattebelopp som den skattskyldige har fått anstånd med att betala enligt 5 § skall dock inte avräknas.

Från överskjutande belopp enligt 6 § eller annat belopp som utbetalas på grund av bestämmelse i denna lag skall före utbetalning avräknas skatt för vilken den skattskyldige står i skuld hos beskattningsmyndigheten. Skattebelopp som den skattskyldige har fått anstånd med att betala enligt 5 § skall dock inte avräknas.

I lagen (1985:000) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter finns också föreskrifter som begränsar rätten till utbetalning.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1985.

9 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare

Härigenom föreskrivs att 25 § lagen (1984: 668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

25 §

Om en arbetsgivare står i skuld för arbetsgivaravgifter, allmän löneavgift enligt 1 § lagen (1982: 423) om allmän löneavgift, skatt enligt uppbördslagen (1953: 272) eller mervärdeskatt, har denne rätt att av det belopp som skall restitueras enligt denna lag återfå bara vad som överstiger de obetalda avgifterna eller skatterna och de räntor eller avgifter som belöper på dessa.

I lagen (1985:000) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter finns också föreskrifter som begränsar rätten till restitution.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1985.

10 Förslag till

Lag om ändring i skatteregisterlagen (1980: 343)

Härigenom föreskrivs att 1, 7, 10 och 12 §§ skatteregisterlagen (1980: 343)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §²

För de ändamål som anges i denna paragraf skall med hjälp av automatisk databehandling föras ett centralt skatteregister för hela riket och ett regionalt skatteregister för varje län.

Registren skall användas vid beskattning för

1. samordnad registerföring av identifieringsuppgifter beträffande fysiska och juridiska personer,
2. planering, samordning och uppföljning av revisions- och annan kontrollverksamhet,
3. inkomst- och förmögenhetstaxering samt bestämmande av pensionsgrundande inkomst,
4. bestämmande och uppbörd av skatt enligt uppbördslagen (1953: 272) och lagen (1968: 430) om mervärdeskatt samt avgift enligt lagen (1982: 423) om allmän löneavgift och lagen (1984: 668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare.

Registren skall dessutom användas för avräkning enligt lagen (1985:000) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter.

Det centrala skatteregistret skall också användas för utredningar i kronofogdemyndigheternas exekutiva verksamhet och för riksskatteverkets tillsyn enligt lagen (1974: 174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl.

7 §³

För fysisk och juridisk person får, utöver de uppgifter som anges i 5 och 6 §§, det centrala skatteregistret innehålla följande uppgifter.

1. Sådana uppgifter om ägarförhållandena i fåmansföretag som avses i 25 § 8) taxeringslagen (1956: 623).
2. Uppgifter angående avslutad revision, verkställt taxerings- eller mervärdeskattebesök eller annat sammanträffande enligt 31 § 2 mom. tredje stycket taxeringslagen eller 26 a § lagen (1968: 430) om mervärdeskatt. För varje sådan åtgärd får anges tid, art, beskattningsperiod, skatteslag, myndighets beslut om beloppsmässiga ändringar av skatt eller underlag för skatt med anledning av åtgärden samt uppgift huruvida bokföringsskyldighet har fullgjorts.

¹ Lagen omtryckt 1983: 143.

² Senaste lydelse 1984: 860.

³ Senaste lydelse 1984: 1058.

3. Uppgift om registrering av skyldighet att betala skatt, uppgifter som behövs för att bestämma skatt enligt uppbördslagen (1953: 272) och lagen om mervärdesskatt eller avgift enligt lagen (1982: 423) om allmän löneavgift och lagen (1984: 668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare samt uppgifter om redovisning, inbetalning och återbetalning av sådana skatter eller avgifter.

4. Uppgift om maskinellt framställt förslag till sådant beslut som enligt lag eller förordning skall antecknas i skattelängd.

5. Uppgift om beslut om anstånd med avgivande av deklaration och med betalning av skatt, dock ej skälen för besluten, samt uppgift om att laga förfall föreligger för underlåtenhet att fullgöra deklarationsskyldighet.

6. Administrativa och tekniska uppgifter som behövs för beskattningen.

7. Uppgifter som skall lämnas i självdeklaration i sammanställningarna för statlig och kommunal inkomstskatt samt i förmögenhetsredovisningen om skattepliktig förmögenhet.

8. Uppgift om beslut om beskattning, dock ej skälen för beslutet, samt uppgift om utmätning enligt 68 § 6 mom. uppbördslagen.

9. Uppgift om att fordran mot personen registrerats hos kronofogdemyndighet, uppgift om indrivningsresultat, uppgift om beslut om ackord, likvidation eller konkurs samt uppgift om betalningsinställelse.

10. Uppgift om antal anställda och de anställdas personnummer.

11. Uppgift om telefonnummer
samt särskild adress för skattse-
delsförsändelse.

11. Uppgift om telefonnummer,
särskild adress för skattsedelsför-
sändelse samt namn, adress och te-
lefonnummer för ombud.

12. Uppgift från kontrolluppgift enligt 37 § 1 mom. 1–3, 3b–3f, 4 och 8 samt 42 § 1 mom. och 3 mom. första stycket taxeringslagen samt från sådan särskild uppgift som avses i 3 § lagen (1959: 551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962: 381) om allmän försäkring.

13. Uppgift om beteckning, taxeringsvärde, delvärde och beskattningsnatur för fastighet som ägs eller innehas av personen, andelens storlek om fastigheten har flera ägare samt sådan uppgift om fastigheten som behövs för bedömning huruvida inkomst av fastigheten skall beräknas med tillämpning av 24 § 2 mom. kommunalskattelagen (1928: 370) och uppgift om intäkt som har beräknats med tillämpning av nämnda lagrum samt övriga uppgifter som behövs för beräkning av statlig fastighetsskatt.

13. Uppgift om beteckning, köpeskilling, taxeringsvärde, delvärde, beskattningsnatur, typ av fäng och tidpunkt för fängelset för fastighet som ägs eller innehas av personen, andelens storlek om fastigheten har flera ägare, sådan uppgift om fastigheten som behövs för bedömning huruvida inkomst av fastigheten skall beräknas med tillämpning av 24 § 2 mom. kommunalskattelagen (1928: 370) och uppgift om intäkt som har beräknats med tillämpning av nämnda lagrum, övriga uppgifter som behövs för beräkning av statlig fastighetsskatt samt uppgift som behövs för värdering av bostad på fastighet.

14. Uppgift om tid och art för planerad eller pågående revision samt beskattningsperiod och skatteslag som denna avser samt uppgift om tid för planerat taxerings- eller mervärdesskattebesök eller annat sammanträffan-

de enligt 31 § 2 mom. tredje stycket taxeringslagen eller 26 a § lagen om mervärdeskatt.

15. Uppgift om postgiro- och bankgironummer, om personen är näringsidkare.

16. Uppgift om bruttointäkt av tjänst och dennas fördelning på olika kategorier av tjänst samt summan av avdrag från intäkten och dennas fördelning på kostnader för resor mellan bostad och arbetsplats å ena sidan och övriga kostnader å andra sidan.

17. Uppgift om omsättning i näringsverksamhet.

18. Uppgift angående varulager, resultat av bruttovinstberäkning, annan beräkning av relationstal eller liknande, nettointäkt eller underskott av förvärvskälla med angivande av den del därav som belöper på delägare, skönsmässig beräkning, belopp som under beskattningsåret har stått till förfogande för levnadskostnader, varuuttag, totala bilkostnader samt privat andel därav, bilförmån, bostadsförmån eller annan sådan förmån, avsättning till fond, investeringsreserv eller liknande, insättning på skogskonto eller liknande, nedskrivning av fordringar samt av- och nedskrivning med högsta möjliga belopp, dock endast uppgift om att här angivet förhållande föreligger och om belopp, procenttal eller årtal.

19. Uppgift från centrala bilregistret om innehav av fordon samt om fordonets registreringsnummer, märke, typ och årsmodell.

20. Uppgift för beräkning av skattereduktion för fackföreningsavgift.

21. Uppgift om bosättningsland och tidpunkt för byte av bosättningsland.

10 §⁴

Terminalåtkomst till uppgifter i register enligt denna lag får finnas endast för de ändamål som anges i 1 § och i den utsträckning i övrigt som anges i andra–femte styckena.

Länsstyrelse och lokal skattemyndighet får ha terminalåtkomst till uppgifter som avses i 5 och 6 §§, 7 § 1–6, 9, 13, 15 och 17 samt de uppgifter därutöver som behövs för utfärdande av skattsedel och dubblettsskattsedel.

Länsstyrelse och lokal skattemyndighet får vidare ha terminalåtkomst till uppgifter som avses i 7 § 7, 8, 10–12, 14, 18 och 20 och som hänför sig till länet.

Riksskatteverket får ha terminalåtkomst till uppgifter som avses i 5 och 6 §§ samt 7 § 1–15, 17, 18 och 20.

Länsstyrelse och lokal skattemyndighet får vidare ha terminalåtkomst till uppgifter som avses i 7 § 7, 8, 10–12, 14, 18, 20 och 21 och som hänför sig till länet *eller gäller skattskyldig som taxeras i länet.*

Riksskatteverket får ha terminalåtkomst till uppgifter som avses i 5 och 6 §§ samt 7 § 1–15, 17, 18, 20 och 21.

Kronofogdemyndighet får ha terminalåtkomst till det centrala skatteregistret i fråga om uppgifter enligt 5 och 6 §§ samt 7 § 1, 3 och 4. Kronofogdemyndighet i det län där ett mål är registrerat för exekutiva åtgärder får vidare ha sådan terminalåtkomst i fråga om uppgifter enligt 7 § 7, 8, 12 och

⁴ Senaste lydelse 1984:1057.

13. Terminalåtkomsten får avse den som är registrerad som gäldenär hos kronofogdemyndighet eller make till gäldenären eller annan som sambeskattas med gäldenären. I fråga om uppgifter enligt 7 § 1 får terminalåtkomsten avse också den som är delägare i fåmansföretag där någon som avses i tredje meningen är delägare.

12 §⁵

Utan hinder av vad som är föreskrivet i annan lag får från register enligt denna lag uppgift som avses i 5 § första stycket 1, 2 och 7 och 6 § första stycket 1 och 2 samt uppgift om slag av näringsverksamhet och om beslut om likvidation eller konkurs lämnas ut till enskild om det inte av särskild anledning kan antas att den registrerade eller någon honom närstående lider men om uppgiften röjs.

Från register enligt denna lag får utan hinder av vad som är föreskrivet i annan lag till enskild lämnas ut nedan angivna uppgifter, om det inte av särskild anledning kan antas att den registrerade eller någon honom närstående lider men om uppgiften röjs.

De uppgifter som får lämnas ut är

1. uppgift som avses i 5 § första stycket 1, 2 eller 7,

2. uppgift som avses i 6 § första stycket 1 eller 2,

3. uppgift om slag av näringsverksamhet eller om beslut om likvidation eller konkurs samt

4. uppgift om registrering av skyldighet att inbetala innehållen preliminär A-skatt eller arbetsgivaravgift.

Denna lag träder i kraft, såvitt avser 7, 10 och 12 §§, två veckor efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har kommit ut från trycket i Svensk författningssamling, och såvitt avser 1 § den 1 maj 1985.

⁵ Senaste lydelse 1983: 143.

Motionen

1984/85:2843 av Knut Wachtmeister m. fl. (m)

I motionen yrkas att riksdagen med avslag på propositionen begär att regeringen skall återkomma med förslag som beaktar motionärernas synpunkter om att förbättrade indrivningsmöjligheter skall komma alla borge-närer tillgodo samt att förlängda handläggningstider bör undvikas.

Utskottet

I propositionen föreslås att återbäring av skatt m. m. skall kunna avräknas mot restförda skatter m. m. i större utsträckning än f. n. De återbetalningar som skall ingå i avräkningsförfarandet omfattar skatter och avgifter som tas ut enligt uppbördslagen, sjömansskatt, mervärdesskatt, skatt eller avgift enligt vissa punktskatteförfattningar, tullar m. m., arbetsgivaravgift enligt lagen om socialavgifter och allmän löneavgift. Sådana återbetalningar skall – under vissa förutsättningar – kunna avräknas mot fordringar som omfattas av bestämmelserna i uppbördslagen, tullagen eller bötesverkställighetslagen och som överlämnats till kronofogden för indrivning. Förslaget innebär att nuvarande avräkningsmöjligheter utvidgas så att återbetalningar i större utsträckning än f. n. skall kunna avräknas mot fordringar på böter och skatt eller avgift av annat slag än som skall återbetalas.

I motion 2843 av Knut Wachtmeister m. fl. (m) yrkas avslag på propositionen. Förslaget innebär enligt motionärernas uppfattning att staten priorite-ras till förfång för andra fordringsägare och att olägenheter uppkommer i form av förlängda handläggningstider och fördröjda utbetalningar. Motionä-rerna anser också att bestämmelserna blivit alltför omfattande genom att avse även sådant som t. ex. hundskatt, felparkeringsavgift, tullar, böter och utländska skatter.

Utskottet vill i likhet med departementschefen framhålla att andra fordringsägare än staten kan kvitta en fordran mot en skuld oavsett om fordringen har något samband med skulden eller ej. De begränsningar som gäller för staten i detta hänseende grundar sig närmast på praktiska skäl, och de gränser som bör dras mellan avräkningsbara och ej avräkningsbara fordringar och skulder bör enligt utskottets uppfattning bedömas med denna utgångspunkt. Som anförts i propositionen innebär redan nuvarande avräkningsbestämmelser att den utbetalande myndigheten undersöker om den utbetalningsberättigade hos kronofogdemyndigheten häftar för vissa närma-re angivna skatter, avgifter eller böter. Att denna kontroll enligt förslaget skall avse även vissa andra restförda belopp av liknande slag torde enligt utskottets uppfattning inte behöva medföra något nämnvärt merarbete eller någon ytterligare fördröjning av utbetalningarna. Som anförts i propositionen har också tillgången på moderna tekniska hjälpmedel skapat förutsättningar för förbättrade rutiner, och även i sådana fall då ADB-teknik inte kommer att användas torde möjligheter finnas att ordna en praktisk och smidig

avräkningskontroll. I sammanhanget bör också nämnas att en avräkning skall underlåtas om en tillämpning av de nya reglerna inte är försvarlig med hänsyn till kostnaderna för förfarandet.

Med anledning av vad som i övrigt anförs i motionen vill utskottet tillfoga att utländska skatter inte omfattas av förslaget i propositionen.

Utskottet finner att bärande invändningar inte har anförts mot de föreslagna reglerna. Enligt utskottets uppfattning strider det mot det allmänna rättsmedvetandet att staten i vissa fall betalar tillbaka skatter och avgifter trots att man samtidigt har förfallna motfordringar. Med hänsyn härtill och till de rationaliseringar som kan uppnås vid indrivningen tillstyrker utskottet att förslaget genomförs. Utskottet avstyrker således motionen.

När propositionen avlämnades bedömde departementschefen att de nya reglerna skulle kunna träda i kraft den 1 maj 1985. Samtidigt var avsikten att regeringen i en särskild proposition skulle lägga fram förslag till författningsreglering av exekutionsväsendets ADB-system – REX-systemet – som skulle träda i kraft senast vid samma tillfälle som avräkningslagen. Nu har framkommit att detta inte hinns med. Utskottet har också erfarit att en viss tid behövs efter det kommande riksdagsbeslutet rörande avräkningsreglerna för att bygga upp system och rutiner för kommunikationen mellan restitutionsmyndigheterna och kronofogdemyndigheterna och för förberedelser av förfarandet i övrigt. Ikraftträdandet bör därför lämpligen uppskjutas till den 1 september 1985. Med denna ändring tillstyrker utskottet propositionen i nu behandlade delar.

Propositionen innehåller också vissa förslag rörande skatteregisterlagen som inte har samband med den nyss behandlade frågan. Utskottet har inte något att erinra mot dessa förslag.

Utskottet hemställer

att riksdagen med anledning av proposition 1984/85:108 och av vad utskottet anfört samt med avslag på motion 1984/85:2843 med den ändringen antar de vid propositionen fogade förslagen till

1. lag om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter,
2. lag om ändring i lagen (1968:430) om mervärdeskatt,
3. lag om ändring i bötesverkställighetslagen (1979:189),
4. lag om ändring i uppbördslagen (1953:272),
5. lag om ändring i lagen (1958:295) om sjömansskatt,
6. lag om ändring i tullagen (1973:670),
7. lag om ändring i lagen (1982:1006) om avdrags- och uppgiftsskyldighet beträffande vissa uppdragsersättningar,
8. lag om ändring i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter,
9. lag om ändring i lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare,

10. lag om ändring i skatteregisterlagen (1980:343)
att ikraftträdandet av lagarna förskjuts från den angivna tidpunk-
ten "den 1 maj 1985" till "den 1 september 1985".

Stockholm den 26 februari 1985

På skatteutskottets vägnar
KNUT WACHTMEISTER

Närvarande: Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), förste vice talman Ingegerd Troedsson (m), Olle Westberg (s), Hagar Normark (s), Bo Lundgren (m), Bo Forslund (s), Egon Jacobsson (s), Karl Björzén (m), Kjell Johansson (fp), Anita Johansson (s), Lars Hedfors (s)*, Bruno Poromaa (s), Karl-Anders Petersson (c) och Erkki Tammenoksa (s).

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservationer

1. Knut Wachtmeister, förste vice talman Ingegerd Troedsson, Bo Lundgren och Karl Björzén (alla m) anser:

dels att utskottets yttrande fr. o. m. det avsnitt som börjar på s. 19 med "Utskottet vill" bort ha följande lydelse:

Enighet råder om att de indrivningsmöjligheter som en avräkning av restituerade medel innebär bör kunna utnyttjas så effektivt som möjligt. Som anförs i motionen kan emellertid allvarliga invändningar riktas mot det förslag som regeringen nu lägger fram. Vid remissbehandlingen har bl. a. anmärkts att de föreslagna åtgärderna gynnar staten framfört andra borgenärer. Utskottet instämmer i denna kritik. En förbättrad indrivning bör komma alla borgenärer tillgodo och inte ensidigt gynna statsmakterna. Därtill kommer att förslaget enligt utskottets uppfattning är alltför omfattande genom att inbegripa även kommunala fordringar såsom hundskatt och felparkeringsavgift. Det kan därför befaras att förslaget skapar onödigt krångel och osäkerhet med förlängda handläggningstider och fördröjda utbetalningar som en följd. Som bankinspektionen anfört i sitt remissyttrande är det sannolikt att ett stort antal helt normala utbetalningar skulle fördröjas. Den ökade byråkrati och de andra olägenheter som förslaget skulle medföra uppvägs inte enligt utskottets uppfattning av de väntade förbättringarna av indrivningen. Dessa förbättringar har enligt propositionen grovt uppskattats till ca 100 milj. kr., ett belopp som bör sättas i relation till de årliga utbetalningarna på ca 50 miljarder kronor och de skatt- och avgiftsskyldigas sammanlagda skuldbelopp, drygt 15 miljarder kronor.

Utskottet finner således att det aktuella förslaget inte bör genomföras i föreliggande skick. Regeringen bör i stället återkomma med ett nytt förslag

som tillgodoser kraven på förbättrade indrivningsmöjligheter för samtliga borgenärer, samtidigt som förlängda handläggningstider undviks.

dels att utskottet bort hemställa

att riksdagen med bifall till motion 1984/85:2843 och med avslag på proposition 1984/85:108 begär att regeringen återkommer med nytt förslag om förbättrade indrivningsmöjligheter som kommer alla borgenärer tillgodo och som undviker förlängda handläggningstider.